

‘De Koninklijke Marine kan gewoon beginnen met een Chatham-diner in juni en er een jaarlijkse traditie van maken’

Sergei Boeke is politiek adviseur bij het NAVO-hoofdkwartier JSEC in Duitsland. Hij schrijft op persoonlijke titel.

Ik moet u nog het verhaal vertellen van mijn eerste *Trafalgar Night*. Elk jaar, op 21 oktober, viert de *Royal Navy* de overwinning op de Frans-Spaanse vloot in 1805. Door onconventioneel handelen en sterk leiderschap won Horatio Nelson een beslissende overwinning en bleef Groot-Brittannië honderd jaar heer en meester op zee. De Britse marinevertegenwoordiging op ons NAVO-hoofdkwartier organiseerde de *Trafalgar Night* voor zo’n veertig deelnemers (inclusief partners). Iedereen was uitgedost in gala-tenuue. De zaal was versierd met vlaggen, de tafels met modelschepen en de menukaart had een lijst met marinetermen. Tijdens het diner werden *dispatches* voorgelezen; berichten die het verloop van de zeeslag beschreven. Er werd een gebed uitgesproken voor Nelson en een toast uitgebracht op koning Charles III. Meerdere toespraken werden gehouden -natuurlijk doorspekt met Engelse humor- en bij het nagerecht ging de port alleen via bakboord langs de tafel. Voor de internationale gasten was het een unieke inkijk in de tradities van de *Royal Navy* en we proefden hun saamhorigheid. Michiel de Ruyter werd meermaals door onze Engelse gastheren genoemd, wellicht om de Nederlandse gasten de pas af te snijden. De Franse kolonel was zeer sportief; hij fluisterde dat hij de rol had van de ‘turkey at Thanksgiving’. Onze Spaanse kolonel was afwezig; hij had verplichtingen elders. Een gemiste kans, want het was een prachtige avond.

Trafalgar Night is niet alleen een ritueel -zowel viering als herdenking- maar betreft ook storytelling. Zoals in lang vervlogen tijden wordt een verhaal van generatie op generatie doorgegeven, zodat we weten waar we vandaan komen en inspiratie opdoen voor de toekomst. Voor het militaire beroep is de eigen geschiedenis essentieel. Het vormt de gedeelde identiteit, belichaamt de waarden die hoog in het vaandel staan en biedt bindmiddel voor de groep. De Britse krijgsmacht snapt dit als geen ander en als nuchtere Hollanders kunnen wij veel van hen leren, hetzij met kanttekeningen. De Britten zijn terecht trots op veel overwinningen, maar vergeten soms de rol van bondgenoten en wissen vakkundig de nederlagen die niet als glorieus bestempeld kunnen worden uit de geschiedenis. Zo wees de Spanjaard fijntjes op de slag van Cartagena des Indias (1741), waar een enorme Britse vloot het moest afleggen tegen een Spaans garnizoen geleid door een man met één oog, één arm en één been. Niemand in Engeland heeft gehoord van deze mislukte Britse armada; iedereen kent daarentegen het verhaal van de Spaanse armada (1588). De Britten kunnen niet alleen goed vechten, maar StratCom hebben ze ook uitgevonden. Wel is er een risico van overdaad, zeker als de eigen geschiedenis wordt ervaren als een warme deken tegen de kille tegenwoordige tijd. Zie Brexit.

In Nederland wordt de waarde van tradities, rituelen en erfgoed stelselmatig onderschat. Toch zijn deze vaak sterker dan goed doordachte ‘corporate messages’. Het zijn immers producten van onze tijdgeest. Een *Trafalgar Night* is daarentegen tijdloos, want het verbindt geschiedenis met betekenis en esprit de corps. Het hoeft overigens geen diner te zijn (de officieren van de Franse Saint Cyr herdenken de slag van Austerlitz bij zonsopkomst, met een glas champagne). Het opstarten van nieuwe rituelen is eveneens goed te doen. Zo ontstond in de jaren zeventig *Pickles Night*. Men trekt een oud zeemanstenuue aan, eet alles uit één schaal en kijkt nóg dieper in het glaasje. De Koninklijke Marine kan dus gewoon beginnen met een Chatham-diner in juni en er een jaarlijkse traditie van maken. Dit is niet alleen goed voor de KM, maar zou zelfs op ons hoofdkwartier door sommige landen worden gewaardeerd. De vieringen van Waterloo en de Slag om Engeland komen eraan en een mooie niet-Britse overwinning mag ook herdacht worden.